

Svar på skriftligt spörsmål SSS 389/2021 rd

Svar på skriftligt spörsmål om demonstrationer som bryter mot lagen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 389/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Sebastian Tynkkynen /saf:

På vilka grunder tillåts lagöverträdande demonstrationer fortsätta och

var går gränsen för ingripande om Finlands lag inte fungerar som gräns i detta sammanhang?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt grundlagen har var och en rätt att utan tillstånd anordna sammankomster och demonstrationer samt att delta i sådana. I demokratiska samhällen förverkligas också yttrandefriheten genom mötesfriheten. Fredliga demonstrationer åtnjuter ett starkt skydd genom Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och Europadomstolens avgörandepraxis, som endast kan begränsas på särskilda grunder.

Polisens uppgift i fråga om demonstrationer är att med stöd av 1 § 1 mom. i polislagen allmänt trygga den allmänna ordningen och säkerheten vid en demonstration samt att säkerställa att demonstrationen ordnas på ett fredligt sätt. Polisen övervakar också att arrangören och ordföranden uppfyller sina skyldigheter enligt lagen om sammankomster samt vid behov vidtar åtgärder för att upprätthålla ordning och säkerhet vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

Lagen om sammankomster tillåter att en demonstration ordnas på gatuområdet. Allmänna sammankomster får enligt lagen om sammankomster ordnas utomhus på allmänna torg, öppna platser, gatuområden eller andra för ändamålet lämpliga allmänna platser och det allmänna skall främja utövandet av mötesfriheten genom att trygga rätten att sammankomma. Om säkerheten för människor äventyras, miljön orsakas avsevärd olägenhet, egendom skadas eller utomstående, trafiken eller utomstående störs i en oskälig mån till följd av att en allmän sammankomst ordnas på den plats som uppgivits, kan polisen efter överläggning med kontaktpersonen anvisa en annan plats som är lämplig med hänsyn till syftet med sammankomsten. En förutsättning är dock att störningen på objektiva grunder kan anses överskrida skälighetsgränserna.

Polisen kan vid behov på förhand eller under sammankomsten ge anvisningar och föreskrifter om hur en allmän sammankomst ska ordnas bland annat för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, trygga utomståendes rättigheter och trygga en smidig trafik. Polisuppgifterna ska i första hand utföras med råd, uppmaningar och befallningar. Genom polisens åtgärder får man inte ingripa i någons rättigheter i större utsträckning och ingen får orsakas större skada eller olägenhet än vad som är nödvändigt för att uppgiften ska kunna utföras.

Beslut om begränsningar som gäller demonstrationer fattas självständigt inom polisen på basis av helhetsbedömning på de villkor som anges i lagen om sammankomster och inrikesministeriet har ingen roll i detta beslutsfattande.

Helsingfors 8.7.2021

Inrikesminister Maria Ohisalo